

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

FACTORS ASSOCIATED TO SELF-CARE BEHAVIORS
OF TYPE 2 DIABETES MELLITUS PATIENTS IN HUAI KHAMIN HEALTH
PROMOTING HOSPITAL, DAN CHANG, SUPHAN BURI PROVINCE

นัตยา ดวงประทุม^{1*} และ เพ็ญฟ้า รัตนาคณหุตานนท์¹
Nattaya Duangpratoom¹ and Fuangfah Rattanakanahutanon¹

Received : 1 March 2019

Revised : 15 August 2019

Accepted : 21 August 2019

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 และ 2) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองในกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 80 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ที่เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง การสนับสนุนจากครอบครัว และพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.074, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.495) และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า น้ำหนัก ความรู้ที่เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และการสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ($p < 0.05$)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการดูแลตนเอง โรคเบาหวานชนิดที่ 2

¹สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

¹Faculty of Public Health, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

*ผู้ติดต่อประสานงาน E-mail: n.duangpratoom@gmail.com

ABSTRACT

This Cross-sectional descriptive research aims to study to self-care behaviors and fine out the factor that associated with self-care behaviors of type 2 Diabetes Mellitus patients in Huai Khamin sub-district health promoting hospital, Dan Chang district, Suphan Buri province. We were collecting data from type 2 Diabetes Mellitus patients for 80 samples by purposive sampling technique. This study was survey by 5 questionnaires including 1) personal factors 2) knowledge about self-care behaviors 3) perceive self-efficacy in self-care behaviors 4) family supported and 5) self-care behaviors of type 2 Diabetes Mellitus patients. The personal data was analyzed by Descriptive statistic, and the correlation was analyzed Pearson's correlation coefficient and Chi-Square test. The result showed self-care behaviors of patients with type 2 Diabetes Mellitus were high appropriated level (Mean = 4.074, S.D. = 0.495). The correlation of this study showed weight, knowledge about self-care behaviors, perceive self-efficacy in self-care behaviors and family supported were statistically significant related to self-care behaviors of patients with type 2 Diabetes Mellitus ($p < 0.05$).

Keywords: Self-care behavior, Type 2 Diabetes Mellitus, Patients

บทนำ

โรคเบาหวานชนิดที่ 2 เป็นโรคเรื้อรังที่พบได้มากที่สุดในช่วงวัยกลางคนจนถึงผู้ที่มีอายุมาก ส่งผลกระทบให้เกิดภาวะแทรกซ้อนทางหลอดเลือดขนาดเล็กและใหญ่ ได้แก่ ภาวะแทรกซ้อนทางระบบตา (Retinopathy) ระบบไต (Nephropathy) หลอดเลือดแดงส่วนปลาย (Peripheral Arterial Disease) ระบบหัวใจและหลอดเลือด (Coronary Vascular Disease) (ลักษณะ พงษ์ภุมมา และศุภรา หิมาโนโต, 2560) หากไม่ได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม อาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ เช่น ความดันโลหิตสูง ระบบประสาทส่วนปลายเสื่อมมักจะมีอาการชา การเสื่อมของระบบประสาทอัตโนมัติ ซึ่งทำให้เกิดปัสสาวะคั่ง เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ ความผิดปกติของระบบประสาทที่ทำให้เกิดผิดปกติในการมองเห็น มีการเสื่อมของหน่วยไตทำให้เกิดไตวายเรื้อรัง และส่วนมากผู้ป่วยโรคเบาหวานมักจะมีภูมิคุ้มกันต่ำกว่าคนปกติทำให้เกิดการติดเชื้อได้ง่าย ผลกระทบทางด้านร่างกายของโรคเบาหวาน ก่อให้เกิดผลเสียทั้งต่อตัวผู้ป่วยโดยตรง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ผู้ป่วยเบาหวานจะเสียค่ารักษาพยาบาลมากกว่าผู้ที่เจ็บป่วยปกติสูง ถึง 3 เท่า ซึ่งนับว่าเป็นการเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่มากเกินไปจนความจำเป็น เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการรักษานาน ผลเสียทางอ้อม ได้แก่ การขาดรายได้จากการทำงานเนื่องจากสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงทำให้สมรรถภาพในการทำงานเสื่อมถอยลง สำหรับผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติ คือการสูญเสียทรัพยากรบุคคล เพราะเกิดความพิการทำงานไม่ได้หรือเสียชีวิตก่อนวัยอันควรตลอดจนสูญเสียค่าใช้จ่ายในการนำยา

จากต่างประเทศเข้ามา นอกจากนั้นผู้ป่วยยังมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิต และยังมีผลกระทบต่อครอบครัวในด้านเศรษฐกิจเนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษา ผลกระทบด้านสังคมคือไม่สามารถร่วมสังสรรค์ต่าง ๆ ได้ตามปกติ ตลอดจนไม่มีอิสระในการร่วมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะเครียด นอกจากนั้นผู้ป่วยยังรู้สึกว่าตนต้องเป็นภาระของครอบครัว เป็นต้น (สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย, 2557) สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ รายงานภาระโรคและการบาดเจ็บของประชากรไทยในปี พ.ศ. 2556 พบว่า โรคเบาหวานเป็นสาเหตุการตายของประชากรไทยในเพศชาย เป็นอันดับที่ 8 เพศหญิงอันดับที่ 3 ร้อยละ 4.1, 8.7 ตามลำดับ และการสูญเสียปีสุขภาวะของประชากรไทยในเพศชายเป็นอันดับที่ 7 เพศหญิง อันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.9 และ 7.9 (ทักษพล ธรรมรังสี, 2557)

จังหวัดสุพรรณบุรีมีประชากรจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการศึกษายี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานให้เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข ได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการและส่งเสริมสุขภาพ การวางแผนดำเนินการการป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานต่อไป รวมทั้งผู้ดูแลและตัวผู้ป่วยเองได้นำไปเป็นแนวทางในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานเพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายการรักษาโรคเบาหวาน คือ สามารถควบคุมโรคเบาหวานได้ดี ลดภาวะแทรกซ้อนจากโรค และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองในกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2

สมมติฐาน

1. กลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2

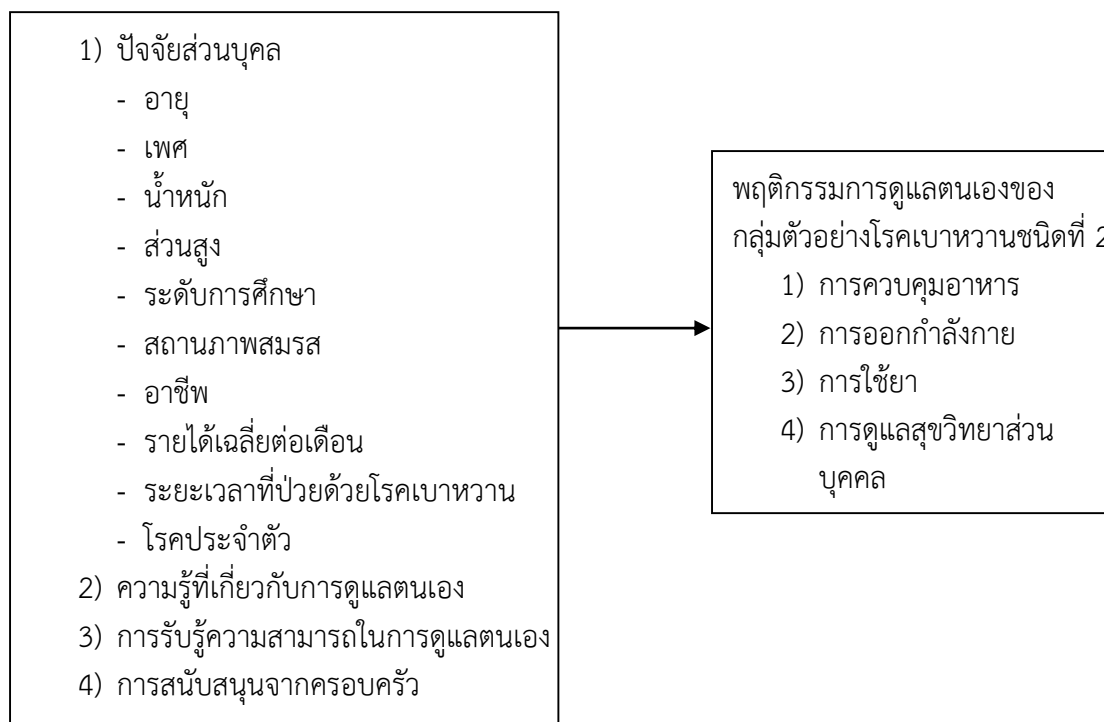
กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ใช้แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขต่าง ๆ ของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลกับการดูแลตนเองของ Orem มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยศึกษาตัวแปรต้น 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2

3) การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และ 4) การสนับสนุนจากครอบครัว โดยทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Research) เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม 2561

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มตัวอย่างโรคที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 95 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มตัวอย่างโรคที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้สูตรคำนวณของ Kreicic & Morgan (1970) จำนวน 80 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเข้า คือ 1) ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 2) สามารถรับฟังและสื่อสารภาษาไทยได้ และ 3) ยินดีและเต็มใจที่จะให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยผู้วิจัยเก็บจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างโรคที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าป่วยเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับบริการในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีมี 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 18 ข้อ

การแปลความหมายคะแนนระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 เป็น 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของ บลูม (1986) ดังนี้

ร้อยละ 80-100 (14-18 คะแนน) หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับมาก

ร้อยละ 60-79 (10-14 คะแนน) หมายถึง มีความรู้ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 0-59 (0-10 คะแนน) หมายถึง มีความรู้ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง จำนวน 15 ข้อ (ประยุกต์เครื่องมือวิจัยของ นูร์มา แวปือซา, 2551)

การแปลความหมายคะแนนระดับการรับรู้ส่วนบุคคลแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของ บลูม (1968) ดังนี้

ร้อยละ 80-100 (60-75 คะแนน) หมายถึง การรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก

ร้อยละ 60-79 (45-59 คะแนน) หมายถึง การรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 0-59 (0-44 คะแนน) หมายถึง การรับรู้ความสามารถอยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนจากครอบครัว จำนวน 14 ข้อ (ประยุกต์เครื่องมือวิจัยของ สุภัทรา แพเสือ, 2558)

การแปลความหมายคะแนนระดับการสนับสนุนจากครอบครัวแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของ บลูม (1968) ดังนี้

ร้อยละ 80-100 (56-70 คะแนน) หมายถึง การสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับมาก

ร้อยละ 60-79 (42-55 คะแนน) หมายถึง การสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 0-59 (0-41 คะแนน) หมายถึง การสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง จำนวน 18 ข้อ (ประยุกต์เครื่องมือวิจัยของนูร์มา แวปือซา, 2551)

การแปลความหมายคะแนนระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของเบสท์ (1977) ดังนี้

3.01 - 5.00 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับเหมาะสม

1.00 - 3.00 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับไม่เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (Validity) นำข้อเสนอแนะที่ได้จาก

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านมารวมกันเพื่อคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-objective congruence index: IOC) หลังจากปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือที่ได้จากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะประชากรคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) จะต้องมีค่าความเชื่อมั่น 0.70 ขึ้นไป สำหรับเครื่องมือการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น 0.72 การสนับสนุนจากครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 และพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น 0.83 และหาค่าความเชื่อมั่นเครื่องมือวัดความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ด้วยวิธี KR20 โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.73

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานขออนุญาตกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พร้อมทั้งอธิบาย รายละเอียดและวัตถุประสงค์ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เตรียมเครื่องมือการศึกษาวิจัย
3. พบกลุ่มตัวอย่าง สร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตนเองและอธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิ์
4. แจกแบบสัมภาษณ์ให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและทำความเข้าใจในการตอบแบบสัมภาษณ์
5. นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระยะเวลาของการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิ์ในการตอบรับ หรือปฏิเสธการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ โดยไม่มีผลต่อการพยาบาล การบริการหรือการรักษาที่ได้รับแต่อย่างใด นอกจากนี้ในระหว่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการศึกษาในระหว่างดำเนินการได้ โดยไม่มีผลต่อการพยาบาล การบริการหรือการรักษาที่ได้รับ นอกจากนี้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ถือว่าเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ จะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีการเปิดเผยชื่อและนามสกุล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายคุณลักษณะของข้อมูล

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ (Analytic Statistic) สำหรับทดสอบหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง 80 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 18.80 เพศหญิง ร้อยละ 81.20 มีอายุเฉลี่ย 61.42 ปี อายุต่ำสุด 37 ปี อายุสูงสุด 86 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.06 ปี มีน้ำหนักเฉลี่ย 64.69 กิโลกรัม น้ำหนักต่ำสุด 40 กิโลกรัม น้ำหนักสูงสุด 103 กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.78 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 158.38 เซนติเมตร ส่วนสูงต่ำสุด 150 เซนติเมตร ส่วนสูงสูงสุด 178 เซนติเมตร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.52 เซนติเมตร มีระดับการศึกษามากที่สุด คือ ประถมศึกษา ร้อยละ 65 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 27.5 สถานภาพสมรสมากที่สุด คือ สมรส ร้อยละ 72.5 รองลงมาคือ หม้าย ร้อยละ 22.5 อาชีพของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มากที่สุด คือ ไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 36.2 รองลงมาคือ รับจ้าง ร้อยละ 26.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,327.50 บาท รายได้สูงสุด 30,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.58 บาท ระยะเวลาที่ป่วยด้วยโรคเบาหวานส่วนใหญ่ป่วยมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ ป่วย 5-10 ปี ร้อยละ 31.2 ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 63.8 และไม่มี ร้อยละ 36.2

2. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างเบาหวานชนิดที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.7 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 8.8 และร้อยละ 2.5 ตามลำดับคะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 คือ 16.48 คะแนน สูงสุด 18 คะแนน ต่ำสุด 10 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.86 คะแนน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง (n = 80)

ระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0-10 คะแนน)	2	2.5
ปานกลาง (10-14 คะแนน)	7	8.8
มาก (14-18 คะแนน)	71	88.7
Max = 18 คะแนน Min=10 คะแนน Mean = 16.48 คะแนน S.D.= 1.86 คะแนน		

3. การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง

การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 67.5 รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 32.5 คะแนนเฉลี่ย 62.08 คะแนน สูงสุด 74 คะแนน ต่ำสุด 48 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.518 คะแนน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำแนกตามระดับการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง (n = 80)

ระดับการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0-44 คะแนน)	0	0.0
ปานกลาง (45-59 คะแนน)	26	32.5
มาก (60-75 คะแนน)	54	67.5
Max = 74 คะแนน Min = 48 คะแนน Mean = 62.08 คะแนน S.D. = 4.51 คะแนน		

4. การสนับสนุนจากครอบครัว

การสนับสนุนทางครอบครัวอยู่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.2 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 36.2 และระดับน้อย ร้อยละ 7.6 ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ย 55.92 คะแนน สูงสุด 70 คะแนน ต่ำสุด 28 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.28 คะแนน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำแนกตามระดับการสนับสนุนจากครอบครัว (n = 80)

ระดับการสนับสนุนจากครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0-59 คะแนน)	6	7.6
ปานกลาง (60-79 คะแนน)	29	36.2
มาก (80-100 คะแนน)	45	56.2
Max = 70 คะแนน Min = 28 คะแนน Mean = 55.92 คะแนน S.D. = 9.28 คะแนน		

5. พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2

พฤติกรรมการดูแลตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 80 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 20 คะแนนเฉลี่ย 4.07 คะแนน สูงสุด 5 คะแนน ต่ำสุด 3 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 คะแนน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำแนกตามระดับพฤติกรรมการดูแลตนเอง (n = 80)

ระดับพฤติกรรมการดูแลตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม (3.01-5.00 คะแนน)	64	80.
ไม่เหมาะสม (1.00-3.00 คะแนน)	16	20.0
Max = 5 คะแนน Min = 3 คะแนน Mean = 4.07 คะแนน S.D. = 0.50 คะแนน		

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการศึกษาพบว่าเพศ อายุ ส่วนสูง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่ป่วยด้วยโรคเบาหวาน และโรคประจำตัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนน้ำหนักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) โดยน้ำหนัก 40-59 กิโลกรัม มีพฤติกรรมเหมาะสมมาก ร้อยละ 67.7 และพฤติกรรมเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 32.3 น้ำหนัก 60-69 กิโลกรัม มีพฤติกรรมเหมาะสมมาก ร้อยละ 81.8 และพฤติกรรมเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 18.2 น้ำหนัก 70-79 กิโลกรัม มีพฤติกรรมเหมาะสมมาก ร้อยละ 100 และน้ำหนัก 80 กิโลกรัมขึ้นไป มีพฤติกรรมเหมาะสมมาก ร้อยละ 83.3 พฤติกรรมเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 16.7 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ($n = 80$)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมเหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	พฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)	χ^2	p-value
เพศ				0.50	0.47
ชาย	11 (73.3)	4 (26.7)	15 (100.0)		
หญิง	53 (81.5)	12 (18.5)	65 (100.0)		
อายุ				0.33	0.84
35-47 ปี	7 (77.8)	2 (22.2)	9 (100.0)		
48-60 ปี	25 (83.3)	5 (16.7)	30 (100.0)		
60 ปีขึ้นไป	32 (78.0)	9 (22.0)	41 (100.0)		
น้ำหนัก				4.67	0.02*
40-59 กิโลกรัม	21 (67.7)	10 (32.3)	31 (100.0)		
60-69 กิโลกรัม	18 (81.8)	4 (18.2)	22 (100.0)		
70-79 กิโลกรัม	15 (100.0)	0 (0.0)	15 (100.0)		
80 กิโลกรัมขึ้นไป	10 (83.3)	2 (16.7)	12 (100.0)		
ส่วนสูง				0.36	0.83
150-159 เซนติเมตร	37 (80.4)	9 (19.6)	46 (100.0)		
160-169 เซนติเมตร	22 (81.5)	5 (18.5)	27 (100.0)		
170 เซนติเมตรขึ้นไป	5 (71.4)	2 (28.6)	7 (100.0)		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัย ส่วนบุคคล	พฤติกรรม เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	พฤติกรรมไม่ เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)	χ^2	p-value
ระดับการศึกษา				0.26	0.61
มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช.	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1 (50.0)	1 (50.0)	2 (100.0)		
ประถมศึกษา	43 (82.7)	9 (17.3)	52 (100.0)		
ไม่ได้รับการศึกษา	17 (77.3)	5 (22.7)	22 (100.0)		
สถานภาพสมรส				3.46	0.06
โสด	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (100.0)		
สมรส	46 (79.3)	12 (20.7)	58 (100.0)		
หม้าย หย่า/แยกกัน	17 (89.47)	2 (10.53)	19 (100.0)		
อาชีพ				0.32	0.51
เกษตรกร	16 (88.9)	2 (11.1)	18 (100.0)		
ค้าขาย รับจ้าง	22 (75.9)	7 (24.1)	29 (100.0)		
รับราชการ	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ	25 (61.1)	7 (35.9)	32 (100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				0.71	0.34
0-1999 บาท	24 (82.8)	5 (17.2)	29 (100.0)		
2000-3999 บาท	10 (90.9)	1 (9.1)	11 (100.0)		
4000-7999 บาท	12 (70.58)	5 (29.42)	17 (100.0)		
8000 บาทขึ้นไป	18 (78.3)	5 (21.7)	23 (100.0)		
ระยะเวลาที่ป่วยด้วย โรคเบาหวาน				3.179	0.07
ต่ำกว่า 1 ปี	1 (50.0)	1 (50.0)	2 (100.0)		
1 – 5 ปี	16 (69.6)	7 (30.4)	23 (100.0)		
5 – 10 ปี	21 (84.0)	4 (16.0)	25 (100.0)		
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	26 (86.7)	4 (13.3)	30 (100.0)		
โรคประจำตัว				0.487	0.485
มี	42 (82.4)	9 (17.6)	51 (100.0)		
ไม่มี	22 (75.9)	7 (24.1)	29 (100.0)		

*p-value < 0.05

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และการสนับสนุนทางครอบครัว กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

การสนับสนุนทางครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.004$) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และการสนับสนุนทางครอบครัว กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

	n	Pearson's correlation (r)	ระดับความสัมพันธ์	p-value
ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2	80	0.25	ต่ำมาก	0.026*
การรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง	80	0.41	ต่ำ	<0.001*
การสนับสนุนทางครอบครัว	80	0.32	ต่ำ	0.004*

* $p\text{-value} < 0.05$

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เพศ อายุ ส่วนสูง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่ป่วยด้วยโรคเบาหวานและโรคประจำตัวไม่มีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรม การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี สมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันมีสภาพทางสังคมเปลี่ยนแปลงไปทำให้เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมกัน และต้องการดูแลตนเองเหมือนกัน ในทางการหาข้อมูล ความรู้ การดูแลตนเอง สามารถที่จะหาข้อมูลได้ง่ายขึ้น ทั้งสองเพศจึงมีพฤติกรรม การดูแลตนเองที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นเพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลตนเอง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ กุสุมา กังหลี (2557) ที่ศึกษาพบว่า เพศ อายุ และระยะเวลาการเกิดโรคมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การควบคุมน้ำตาล จากผลการศึกษาพบว่า น้ำหนักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อมีน้ำหนักที่มากขึ้นทำให้เกิดความตระหนักในการควบคุมอาหารและตระหนักถึงการดูแลตนเองมากขึ้น เพื่อป้องกันโรคให้มีความสุขภาพที่ดีขึ้น ดังนั้น น้ำหนักจึงมีผลต่อพฤติกรรม การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Maysaa Khattab et al. (2010) ที่พบว่า น้ำหนักส่งผลทำให้ตระหนักถึงการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดูแลสุขภาพของตนเอง

ด้านความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลตนเองได้ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งผู้ที่มีความรู้มากจะความสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ การดูแลตนเองรวมทั้งพัฒนาความสามารถและทักษะของสติปัญญา โดยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลตนเอง ดังนั้น ความรู้มีผลต่อพฤติกรรม การดูแลตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ จางวาง, เทพกร พิทยภินัน และนิรชร ชูดีพัฒนา (2559) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลตนเองเพื่อป้องกันกลุ่มเสี่ยงในโรคเบาหวาน

การรับรู้ความสามารถการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีการสังเกตและประเมินความสามารถในการดูแลตนเองที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆของบุคคล หากผู้ที่มีการรับรู้ที่ดีจะทำให้พฤติกรรม การดูแลตนเองดีตามระดับการรับรู้ ดังนั้นการรับรู้ความสามารถมีผลต่อพฤติกรรม การดูแลตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทรา แพเสือ (2558) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานที่มีการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง จะมีพฤติกรรม การดูแลตนเองได้ดีเนื่องจากมั่นใจว่าจะสามารถทำพฤติกรรม ได้จริง ส่งผลให้สามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี นอกจากนี้การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคและความรุนแรงของโรค ยังสามารถทำนายพฤติกรรม การลด ระดับน้ำตาลในเลือดของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานได้ (ดวงหทัย แสงสว่าง โอนทัย ผลิตนันทเกียรติ และนิลวรรณ งามขำ, 2561)

การสนับสนุนทางครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมการดูแลตนเองมีปัจจัยกำหนดในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งด้านการสนับสนุนทางครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับครอบครัวที่มีแรงสนับสนุนในด้านดีและไม่ดีต่างกันไป เมื่อครอบครัวมีความรัก ความเอาใจใส่กัน คอยให้กำลังใจทำให้พฤติกรรมการดูแลตนเองดีขึ้น ดังนั้น การสนับสนุนทางครอบครัวจึงมีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณรา ชื่นวัฒนา และณิชนาฏ สอนภักดี (2557) พบว่ากลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานส่วนใหญ่ได้รับแรงสนับสนุนทางครอบครัว ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างโรคมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลของการวิจัยไปพิจารณาการทำการกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 และญาติเพื่อให้ความรู้ ในการดูแลกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. ควรนำผลของการวิจัยไปพิจารณาการทำการกิจกรรมการให้สุขศึกษาในเรื่องการออกกำลังกาย ที่ถูกต้องแก่กลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 เพื่อที่จะให้มีการออกกำลังกายเพิ่มมากขึ้นและถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงทดลองเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพแก่กลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ต่อไป
2. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เท่านั้น ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาในเขตอื่น หรือภาคอื่นที่อาจมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานชนิดที่ 2 เป็นจำนวนมาก เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานในภาพรวม และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการประกอบการจัดทำโครงการเพื่อดูแลสุขภาพกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานในภาพรวมของประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยความสะดวก เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครสาธารณสุข และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวานทุกท่าน ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา กังหลี. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของ
ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วารสารพยาบาลทหารบก.
15(3), 256-266.
- ดวงหทัย แสงสว่าง, โอนทัย ผลิตินนท์เกียรติ และนิลาวรรณ งามข้า. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการลดระดับน้ำตาลในเลือดของกลุ่มตัวอย่างโรคโรคเบาหวาน โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์.
8(1), 103-117.
- ทักษพล ธรรมรังสี. (2557). รายงานสถานการณ์โรค NCDs วิฤตสุขภาพ วิฤตสังคม. นนทบุรี:
สำนักวิจัยนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ (สวน.) สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่าง
ประเทศ (International Health policy Program).
- นุรมา แวปือชา. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาวะกับการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยโรคเบาหวานในอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาสร้างเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลักษณะ พงษ์ภุมมา และศุภรา หิมาโนโต. (2560). ความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ตำบลบางทราย อำเภอเมือง. วารสาร มฉก.วิชาการ.
20(40), 67-75.
- วรรณรา ชื่นวัฒนา และณิชาภา สอนักดี. (2557). พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของ
ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย
ปทุมธานี. 6(3), 163-170.
- สมใจ จางวาง, เทพกร พิทยภินัน และนิรชร ชูดีพัฒน. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงของประชาชน
กลุ่มเสี่ยง. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 3(1), 110-128.
- สมาคมเบาหวานแห่งประเทศไทย (2550). การระบาดของโรคเบาหวานและผลกระทบที่มีต่อ
ประเทศไทย. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <http://www.dmthai.org/>. (2561, 10 ตุลาคม)
- สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย. (2557). แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับโรคเบาหวาน.
กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- สุภัทรา แพเสื้อ. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน
ชนิดที่ 2 ในชุมชนเขตเมือง. สารนิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Best, J. (1981). *Research in Education*. (4th ed.). London: Prentice-Hall
International.
- Bloom, B. S. (1986). *Learning for Mastery. Evaluation comment*. Center for the
Study of Instruction Program. University of California at Los Angeles.
-

- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3), 607-610.
- Maysaa Khattab, Yousef Khader, Abdelkarim Al-Lhawaldeh & Kamel Ajlouni. (2010). Factors associated with poor glycemic control among patients with Type 2 diabetes. **Journal of Diabetes and Its Complications**. 24(1), 84-89.